

Dosar nr.3083/2/2013

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI-SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS
ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 4188
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 24.12.2013
COMPLETUL CONSTITUIT DIN:
PREȘEDINTE: HORAȚIU PĂTRAȘCU
GREFIER: ELENA SUZANA MUTU

Pe rol se află pronunțarea cererii de contencios administrativ și fiscal formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul ILICA VALERIU, având ca obiect – „OUG nr. 24/2008”.

Dezbaterile și susținerile părților au avut loc la termenul de judecată din data de 17.12.2013, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre și Curtea, având nevoie pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 24.12.2013, când a hotărât următoarele:

CURTEA

Asupra cauzei civile de față constată că prin cererea înregistrată la Curtea de Apel București-Secția A VIII-A, Contencios Administrativ și Fiscal sub numărul 3083/2/2013 reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a chemat în judecată pe pârâtul ILICA VALERIU solicitând să se constate calitatea de lucrător al Securității a pârâtului.

În motivarea, în fapt, a cererii reclamanta arată în esență că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.2 lit. a din OUG nr.24/2008, pârâtul având calitatea de ofițer, iar acțiunile sale în această calitate au încălcat dreptul la viață privată și dreptul la liberă exprimare și libertatea opiniilor.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile OUG nr.24/2008, iar, anexat cererii, reclamantul a depus la dosarul cauzei Nota de constatare nr. DI/I/180/25.01.2013 și actele care au stat la baza emiterii acesteia.

Prin întâmpinare, pârâtul a arătat că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de OUG nr.24/2008, chiar dacă a avut calitatea de ofițer de informații în cadrul IJS Arad, din probele administrate nu rezultă că a înlăturat sau a limitat nici dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor și nici dreptul la viață privată și secretul corespondenței așa cum opinează CNSAS prin cererea de chemare în judecată.

În aceste sens, pârâtul susține că, deschiderea dosarului de urmărire informativă și includerea d-lui [REDACTAT] într-o formă organizată de evidență a fost impusă de interesul național, atât de contextual informativ-operativ, cu care, prin specificul său geographic, se confrunta județul Arad în perioada respectivă, dar mai ales prin ritmul precipitat în care d-l [REDACTAT] și ceilalți din grup acționau pentru a găsi filiere și modalități de a părăsi ilegal țara, inclusive prin metode și mijloace care ar fi pus în pericol viața altor cetățeni români, ceea ce a justificat acest demers..

Măsurile informativ-operaționale s-au întreprins exclusiv în scopul cunoașterii, prevenirii și contracarării amenințărilor și potențialelor riscuri la adresa siguranței naționale a României.

Mai arată pârâtul că acțiunile și măsurile luate în raport cu d-l [REDACTAT] s-au confirmat atribuțiilor pe care le avea în calitate de ofițer de informații al Statului Român, cu respectarea tuturor prevederilor legale, a normelor specifice muncii de informații în domeniul apărării siguranței naționale.

Măsurile informative-operaționale luate nu au adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale, chiar dacă au reprezentat o ingerință în viața privată a d-lui [REDACTAT] ele nu au reprezentat efectiv o încălcare a acestora, cerința legii fiind aceea ca ofițerul să fi suprimat sau îngrădit astfel de drepturi.

Raportul cu propunerea de închidere a dosarului de urmărire informativă demonstrează că, în ceea ce-l privește pe [REDACTAT], drepturile și libertățile fundamentale ale omului au fost respectate.

În plus, potrivit jurisprudenței CEDO, în caul procedurilor de lustrare sunt aplicabile toate garanțiile procedurale prevăzute de art.6 din CEDO.

La data de 10.06.2013, reclamantul a depus, în temeiul art.201 alin.2 din NCPC ” Răspuns la întâmpinare, prin care a răspuns punctual apărărilor din întâmpinare.

În cauză a fost încuviințată proba cu înscrisuri, reclamantul depunând la dosarul cauzei file din dosarul de urmărire informativă nr.681/1976, nedepuse inițial.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea apreciază acțiunea ca fiind întemeiată urmând a fi admisă ca atare, pentru următoarele considerente:

Potrivit art.2 lit. a din OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin lucrător al Securității se înțelege orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Așadar, prima condiție ce trebuie îndeplinită pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de lucrător al Securității este aceea ca această persoană să fi avut calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit în perioada 1945 - 1989, iar a doua condiție vizează activitatea desfășurată, în sensul că, în perioada 1945

- 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Toate aceste condiții trebuie să fie îndeplinite cumulativ, în speța de față, pârâtul, a avut gradul de locotenent în perioada 1975-1977, în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Arad-Serviciul 1, împrejurare necontestată de către acesta.

În ceea ce privește cea de a doua condiție, aceea ca, în perioada 1945 - 1989, să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, Curtea reține că la dosarul cauzei se află mai multe înscrisuri din care rezultă că pârâtul, în calitate de ofițer operativ, a procedat la urmărirea informativă a numiului [REDACTAT], fost elev la cursurile fără frecvență ale Liceului "M. Constantinescu", exmatriculat, lucrat în dosar de supravegere informativă pentru manifestări politice ostile.

Pârâtul a întocmit Raportul din data de 26.08.1976, cu propunerea de întocmire a dosarului de urmărire informativă a numitului [REDACTAT], pentru a-i stabili poziția politică, documenta și întreprinde măsuri de cunoaștere a activității, destrămarea a anturajului său în care se antrenează în discuții nefavorabile, precum și Planul de măsuri din data de 02.09.1976, ambele aprobate de ofițerul superior, în care stabilea ca obiective: stabilirea anturajului și cercului de prieteni cu care întreține relații de prietenie și care-l vizitează la domiciliu; comentariile politice în care se angajează, dacă ascultă posturile de radio străine și care este atitudinea sa față de emisiunile ascultate, urmărirea preocupărilor în cadrul Cercului Literar "Lucian Blaga" din Arad, la ședințele cărui obișnuiește să participe; dacă se ocupă de contactarea foștilor colegi de la Liceul M Constantinescu în vederea influențării cu ideile sale ostile; dacă intenționează să grupeze în jurul său tineri care, sub influența ideilor sale să acționeze împotriva orânduirii și să vicieze procesul formative al acestora; prin mijloacele de care dispune unitatea special "S", interceptarea corespondenței pentru stabilirea relațiilor din alte localități și din exterior.

În vederea realizării acestor obiective pârâtul a propus următoarele măsuri: dirijarea în continuare a surselor care au posibilități informative pe lângă obiectiv, organizarea cercetării informativă pentru activitatea de la Cenaclul Lucian Blaga; recrutarea unei persoane din anturajul său cu posibilități de a-i pătrunde în intimitate și a-i cunoaște preocupările, efectuarea de percheziții secrete pentru a stabili dacă la domiciliul său nu deține unele materiale literare cu caracter și conținut politic ostil; efectuarea de investigații complexe la domiciliul său din Arad pentru a stabili comportarea sa, cum este cunoscut la domiciliu și dacă este vizitat de persoane străine; luarea unor măsuri de interceptare a corespondenței, pentru a se stabili poziția sa în contactul cu persoane din alte localități sau din exterior, situație în care se va lua măsura punerii în filaj în ideea exploatării momentelor operative care pot contribui la finalizarea cazului; în funcție de evoluția situației informativ-operative studierea

posibilității exploatării mijloacelor de exploatare portabile la domiciliul său, cenaclu, etc., verificarea dacă nu se ocupă de contrabandă, speculă, etc.

Toate aceste măsuri au fost puse în aplicare, la dosarul cauzei fiind depuse mai multe Note informative întocmite de agenții colaboratori, în care se relatează discuțiile avute cu obiectivul, opiniile sale despre evenimentele politice, despre persoanele din anturajul acestuia, discuțiile avute în barul unde se întâlnesc, activitatea în cadrul Cebaclului "Lucian Blaga", poziția față de Cenaclul politico-revoluționar "Flacăra" și la concertul organizat de acest Cenaclu.

În final, obiectivul a fost anchetat iar la data de 12.05.1977 avertizat, proces în care acesta și-a recunoscut vina și a promis că în viitor va renunța la faptele imputate, dându-și seama de gravitatea lor și de faptul că a avut o imagine eronată despre unele aspecte ale realității din țară, fiind închis dosarul de urmărire informativă iar obiectivul luat în evidență în e.d.p. pentru verificarea eficienței măsurilor întreprinse.

Din actele dosarului rezultă că, prin modul în care a dirijat rețeaua informativă, prin sarcinile trasate agenților și măsurile luate, pârâtul a încălcat dreptul la viață privată și dreptul la liberă exprimare și libertate a opiniilor a persoanei urmărite.

Pârâtul a recunoscut că în perioada 1975-1977, în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Arad-Serviciul 1, susținând că deschiderea dosarului de urmărire informativă și includerea d-lui [REDACTED] într-o formă organizată de evidență a fost impusă de interesul național, atât de contextual informativ-operativ, cu care, prin specificul său geographic, se confrunta județul Arad în perioada respectivă, dar mai ales prin ritmul precipitat în care d-l [REDACTED] și ceilalți din grup acționau pentru a găsi filiere și modalități de a părăsi ilegal țara, inclusiv prin metode și mijloace care ar fi pus în pericol viața altor cetățeni români, ceea ce a justificat acest demers.

Din actele aflate la dosarul de urmărire informativă, atât din scopul încadrării informative a numitului [REDACTED], precum și din conținutul măsurilor luate, nu rezultă un interes național pe care l-ar fi pus în pericol persoana urmărită, ci mai degrabă interesul organelor de Securitate de a suprima orice formă de manifestare, culturală sau simplă discuție cu prieteni din anturaj, care conțineau critici la adresa sistemului comunist, persoana urmărită nereprezentând un pericol național, ci un tânăr care împărtășea idei considerate ostile regimului politic de la acea data.

De asemenea, nu avea legătură specificul său geographic, cu care se confrunta județul Arad în perioada respectivă, iar din toate actele de la dosarul de urmărire informativă nu rezultă că de fapt scopul lui [REDACTED] ar fi fost acela de a găsi filiere și modalități de a părăsi ilegal țara și nici metode și mijloace care ar fi pus în pericol viața altor cetățeni români, ci persoana urmărită era angrenată într-o formă de protest și prezenta pericol pentru regimul de atunci, prin posibilitatea de influențare a altor tineri din anturajul său.

Se mai arată că măsurile informativ-operaționale s-au întreprins exclusiv în scopul cunoașterii, prevenirii și contracarării amenințărilor și potențialelor riscuri la adresa siguranței naționale a României, or în dosarul de urmărire informativă nu a existat niciun element care să vizeze o amenințare la adresa siguranței României, ci doar elemente care reprezentau propagarea unor idei care erau contrare regimului communist.

Mai arată pârâtul că acțiunile și măsurile luate în raport cu d-l [redacted] s-au confirmat atribuțiilor pe care le avea în calitate de ofițer de informații al Statului Român, cu respectarea tuturor prevederilor legale, a normelor specifice muncii de informații în domeniul apărării siguranței naționale.

OUG nr.24/2008 nu-și propune să antreneze răspunderea penală pentru fapte săvârșite anterior, ci în scopul stabilirii adevărului istoric despre regimul comunist și de deconspirare a persoanelor prin consemnare publică a activității acestora, reglementează procedura prin care se constată că anumite persoane au avut calitatea de lucrător sau colaborator al fostei Securități.

Potrivit preambulului, *în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățeste accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.*

Legea nu antrenează răspunderi pentru fapte săvârșite în trecut, însă oferă posibilitatea de a constata că anumite persoane au avut calitatea de lucrător sau colaborator al fostei Securități, pentru ca persoana care a fost urmărită să poată cere identificarea acelor persoane și cu această ocazie să se constate calitatea sa de persoană urmărită, pentru a se putea verifica dacă anumite persoane care candidează pentru funcții de demnitate publică sau alte funcții publice au fost sau nu lucrători sau colaboratori și pentru activitatea de documentare de stabilire a adevărului istoric.

Prin urmare, nu prezintă relevanță nici faptul că pârâtul a respectat ordinele și instrucțiunile în vigoare, ci faptele în materialitatea lor, iar împrejurarea că persoana urmărită a fost anchetată iar la data de 12.05.1977 avertizată, proces în care aceasta și-a recunoscut vina și a promis că în viitor va renunța la faptele imputate, dându-și seama de gravitatea lor și de faptul că a avut o imagine eronată despre unele aspecte ale realității din țară, este dovada clară că acesteia i s-a încălcat dreptul la viață privată și dreptul la liberă exprimare și libertate a opiniilor, întrucât această poziție a acestuia este consecința unei proceduri de anchetă derulată de un sistem de opresiune al statului, apt de a intimida persoana pusă în fața organelor de Securitate.

Modul de desfășurare a anchetei informative, procedurile de obținere a informațiilor, prin infiltrarea unor persoane în anturajul obiectivului și relatarea unor opinii exprimate într-un context privat, prin verificarea corespondenței, interceptarea aparatelor electronice și perchezițiile secrete la domiciliu, reprezintă o încălcare a vieții private a persoanei urmărite, iar, în final prin

materializarea dosarului de urmărire, în sensul chemării persoanei urmărite în fața unui organ al statului și avertizarea, ceea ce presupune amenințarea cu o formă de represiune, pentru opiniile exprimate și manifestările culturale, reprezintă o încălcare a dreptului la liberă exprimare și libertate a opiniilor.

Nota de constatare DI/I/180/25.01.2013 a fost întocmită de CNSAS, având în vedere prevederile art.1 alin. 7 din OUG nr.24/2008 și calitatea pârâtului de angajat al fostei Securități, și urmare a aprobării acesteia de către Colegiul CNSAS, potrivit art.8 alin.1 din Ordonanță, s-a dispus Direcției juridice introducerea unei acțiuni în constatare a calității de lucrător al Securității, în condițiile art.11 alin.1.

Prin urmare, instanța de judecată sesizată, urmare a aprobării Notei de constatare, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, apreciază că CNSAS, în calitate de reclamant a făcut dovada susținerilor sale, astfel încât urmează să constate calitatea pârâtului de lucrător al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** cu sediul în București str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **ILICA VALERIU** domiciliat în municipiul [REDACTAT].

Constată că pârâtul a avut calitatea de lucrător al Securității.

Cu recurs.

Pronunțată în ședință publică azi 24.12.2013.

**PREȘEDINTE,
HORAȚIU PĂTRAȘCU**

**GREFIER,
ELENA SUZANA MUTU**

Red. H.P/Dact. H.P/4ex.